

Η Πρωτομαγιά ήταν από τις ελάχιστες γιορτές χωρίς θρησκευτικό περιεχόμενο που έχουν διατηρηθεί ως τις μέρες μας, πιθανόν κατάλοιπο πανάρχαιων προχριστιανικών δοξασιών σχετικών με τη γονιμότητα και την καρποφορία της γης.

Πριν ακόμη η εργατική κίνηση κάνει την Πρωτομαγιά σύμβολο κοινωνικών αγώνων, ο Θρακικός λαός τη γιόρταζε σαν νικητή του καλοκαιριού κατά του χειμώνα. Ο μήνας αυτός των λουλουδιών γεννά στις ψυχές των ανθρώπων πάρα πολλές δεισιδαιμονίες. Πιστεύουν οι απλοϊκοί χωρικοί, πως είναι μήνας που πιάνουν τα μάγια και οι μάγισσες, τη νύχτα της Πρωτομαγιάς, μπορούν να τους κλέψουν την εσοδεία, όπως π.χ. το γάλα των ζώων τους.

κ.λ.π.

Κατά τον Ν. Πολίτη η δεισιδαιμονία αυτή υπάρχει σε όλους τους Ευρωπαϊκούς λαούς και εξηγείται από την λατρεία των αρχαίων Ρωμαίων οι οποίοι αυτόν τον μήνα γιόρταζαν τα Λεμούρια προς τιμήν των “καταχθονίων δαιμόνων”. Αυτός ήταν και ο λόγος που οι μέρες αυτές θεωρούνταν “αποφράδες”

Με το χάραμα της Πρωτομαγιάς οι Θρακιώτες συνήθιζαν να βγαίνουν στα χωράφια, να κυλιούνται μέσα στα σπαρτά και οι γυναίκες μάζευαν δροσιά πάνω από τα στάχυα, την έβαζαν στο στόμα τους ή έπλεναν με αυτήν το πρόσωπό τους. κάτι που συνηθίζεται ως τις μέρες μας. Φυσικά έκοβαν λουλούδια, με τα οποία έφτιαχναν στεφάνια και τα κρεμούσαν στην εξώπορτα, ενώ με πρασινάδες σχημάτιζαν το σημείο του Σταυρού για να κρατήσουν έξω το κακό.

Το πρωτομαγιάτικο στεφάνι είναι, σχεδόν, το μοναδικό έθιμο που εξακολουθεί να μας συνδέει με την παραδοσιακή Πρωτομαγιά, μια γιορτή της άνοιξης και της φύσης με πανάρχαιες ρίζες, πλούσια σε εκδηλώσεις σε παλαιότερες εποχές.

Οι αρχαίοι Έλληνες, ως φλογεροί φυσιολάτρες, γιόρταζαν το άνοιγμα των λουλουδιών και το φτάσιμο της άνοιξης. Από τα αρχαιότερα χρόνια του πολιτισμού τους, που έφθασε στην Ελλάδα από τη Θράκη το ρόδο, μαζί με τις Ορφικές διδασκαλίες, το άνθος αυτό έγινε σύμβολο και υμνήθηκε ως η νύμφη των ανθέων. Ο Ανακρέων ύμνησε έτσι το άνθος αυτό του Μαγιού:

«Ρόδον, άνθος των ερώτων
αναμίξωμεν τω Βάκχῳ
ρόδον, ω+ ωραίον άνθος
ενθέντες τοις κροτάφοις
ευθυμήσωμεν εν τούτοις».

Σήμερα για τους περισσότερους δεν αποτελεί ίσως τίποτα περισσότερο από μια όμορφη σύνθεση λουλουδιών, χωρίς να παραπέμπει σε συσχετισμούς, σύμφωνα με τους οποίους «χαρίζει» στους ενοίκους ενός σπιτιού υγεία, καλή τύχη, ειρήνη, ευτυχία και ευφορία. Σίγουρα, όμως, η κατασκευή του προσφέρει χαρά σε μικρούς και μεγάλους.

Στη Θράκη μας όταν ο ήλιος ανέβαινε αρκετά στον ουρανό άρχιζε πλέον η ομαδική έξοδος προς τα χωράφια. Πρώτα ‘έκαναν την αρχή τα παλικάρια με τις νιές. Στεφανωμένοι με τα όμορφα λουλούδια της Θρακικής γης ξεκινούσαν να απολαύσουν την υπέροχη φύση και η γη τους καλοδεχότανε πάνω στο καταπράσινο χαλί της.

Σαν κόντευε μεσημέρι όλα ήταν έτοιμα. Τα ψητά μοσχοβολούσαν πάνω στη σούβλα και το φημισμένο θρακιώτικο κρασί είχε ήδη ανάψει τα

αίματα. Σε λίγο οι πλαγιές και τα λαγκάδια αντηχούσαν από τα υπέροχα δημοτικά τραγούδια της περιοχής.

" Τώρα Μάης, Τώρα Θερ'στής, Τώρα το καλοκαίρι
Τώρα π' ανθίζουν τα βουνά, π' ανθίζουν οι κάμποι
θα βγουν τα πρόβατα μ' αρνιά, θα 'ρθή το καλοκαίρι"

Όλος ο κόσμος βέβαια σήμερα τρέχει στην ύπαιθρο για να απολαύσει τη φύση και να γιορτάσει την Πρωτομαγιά. Όποιος όμως δεν έτυχε να ζήσει έστω και λίγες στιγμές κοντά στους ανοιχτόκαρδους και γλεντζέδες Θρακιώτες δεν μπορεί να αισθανθεί τι θα πει γιορτή της Πρωτομαγιάς στη Θράκη.

Δεν μπορεί να αισθανθεί κανείς πρωτομαγιά ακούγοντας την μοντέρνα μουσική που είναι τόσο παράταιρη με την όμορφη θρακική φύση. Όταν βαδίζεις μέσα στα βαθύσκιοτα δάση της Θράκης, θαρρείς πως από κάπου μακριά ακούγεται η θεϊκή μουσική του Ορφέα η οποία φυσικά δεν ταιριάζει διόλου με την ηλεκτρονική μουσική.

Την ημέρα της πρωτομαγιάς παντού κυριαρχούσε το θρακικό τραγούδι το οποίο ζωντάνευε παλιές εικόνες και μας έκανε να αισθανόμαστε πως πλησιάζαμε τόσο πολύ τους αρχαίους προγόνους μας που αν απλώναμε το χέρι θα τους αγγίζαμε.

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο θα πρέπει να θυμόμαστε τα ήθη και έθιμα της περιοχής αυτής με την ελπίδα πως κάποτε οι νεότεροι μας θα αγαπήσουν τη λαογραφία και θα θελήσουν να επιστρέψουν στις ρίζες της φυλής μας